

Pout' pouští smiřovala „nepřátele“

31. března 2006, Lidové noviny

GLOBÁLNÍ VESNICE

Byl to zvláštní nápad. Počátkem března vyrazila z Jeruzaléma devítičlenná skupina lidí na náročnou měsíční pout' přes Saharu do libyjské metropole Tripolisu. Členy expedice nebyli kamarádi, jak to u podobného dobrodružství bývá. Podle vztahů mezi vládami zemí, z nichž pocházeli, to měli být spíš nepřátelé. Stačí se podívat na složení týmu: dva Američané, Iráčan, Afghánec, dva Izraelci, Palestinec, Íránka a Ukrajinec. Muslimové, křesťané, židé.

Nezisková organizace Breaking the Ice (Prolomit ledy), jež vše vymyslela, chtěla ukázat, že lidé jsou si vždy blíží než jejich vládci. Je ale nutné odbourat předsudky. Extrémní podmínky měly „nepřátele“ stmelit. Mise měla skončit vysazením olivovníku v Tripolisu.

Přemluvit její členy, aby se cesty účastnili, bylo těžké. Do jejich životů krutě zasáhly konflikty mezi jejich zeměmi a kulturami. Newyorský hasič Daniel Patrick Sheridan ztratil 11. září 2001 spoustu kamarádů v troskách Světového obchodního centra. Izraelského pilota Gila Fogiela věznili Syřané. Matku Izraelky Galit Orenové zabil palestinský sebevrah. Bratranec Palestince Muhammada Alarjáha, zraněný během intifády, zemřel v jeho náručí. Afghánec Jahjá Wardak přihlížel, jak Sověti zabíjejí jeho blízké. Pohnutý osud měl i Iráčan Latíf Jahíja. Saddám ho donutil vystupovat jako dvojník jeho syna Udaje. Jeho příbuzné dal povraždit.

Úmorná cesta nebyla od počátku bez konfliktů. Skupinka, do níž patřili oba Američané a Ukrajinec, se přela s účastníky z Blízkého východu. „Ok, 9. září zahynulo na 3000 Američanů, ale dává to Americe právo ke zničení mé země? Sto tisíc Iráčanů bylo zabito,“ říkal dvojník Saddámova syna. K rozporům ale docházelo i mezi muslimy.

Přesto členové expedice dokázali naslouchat často smutným zážitkům a vyšlapávat si k sobě cestičky porozumění. „Staráme se o sebe jako rodina,“ řekl Iráčan Jahíja o dvou izraelských členech expedice. Mluvil tak navzdory tomu, že byl stranou Baas vychován k tomu, aby Židy nenáviděl.

Bodem obratu se ale minulý týden stala libyjská hranice. Revoluční vůdce Muammar Kaddáfí odmítl pustit do země oba Izraelce. „Izrael jako stát neexistuje, je to Palestina, a okupanty na naše území nepustíme,“ zněl verdikt libyjské vlády. Na okamžik se zdálo, že libyjské „ne“ skupinu stmelí.

Frustrace z neuskutečněního cíle spíš obnažila spory. Ukázalo se, že pustina tým nevytvořila. Muslimové vyčítali ostatním, že bylo absurdní doufat, že Kaddáfí pustí Izraelce do Libye. Začali spory o to, co dál či proč expedici doprovázejí pouze američtí a izraelští novináři. Skupinu opustil Afghánec a Iráčan. Chtěl do hotelu, toužil po teplé sprše. „Cílem expedice bylo, aby lidé z odlišných kultur mezi sebou našli mír. To, že nás ale tolik lidí opustilo, znamená, že se nám to nepodařilo,“ nechala se slyšet Izraelka Orenová.

Konec expedice je však přece jenom trochu radostnější. Všichni se dohodli, že dnes olivovník zasadí na posvátné hoře Sinaj. „Všichni členové týmu se toho zúčastní,“ řekla mi Alex Staydenová z Breaking the Ice. Iráčan a Afghánec Wardak se tedy do týmu opět vrátili.

To ale nic nemění na tom, že cesta sblížila tým méně, než se čekalo. Ani to ale nutně neznamená neúspěch. Jen se ukázalo, že lidé jsou různí - ať již kvůli odlišnému kulturnímu původu či možná jednoduše proto, že jsou lidé. Cesta k sblížení nepřátel tak může vést právě jen k respektování jejich odlišnosti.

To, jak je s cestou spokojena organizace Breaking the Ice, lze těžko říct. Včera večer mi umožnila hovořit po telefonu s dvojníkem Saddámova syna. „Jsem ok. Zítra zasadíme strom. Žádné spory nemáme,“ řekl mi kverulant Jahíja. Když jsem ho ale požádal, aby mi vyprávěl o krutém Udajovi, telefonát okamžitě někdo přerušil....

Neobvyklá mírová cesta neobvyklých lidí

Dva Američané, dva Izraelci, Palestinec, Afghánec, Íránka, Iráčan a Ukrajinec vytvořili tým, který se vydal pomocí vozů, velbloudů a pěšky na velmi náročnou cestu z Jeruzaléma do Tripolisu.

Chtěli dokázat, že lidé ze států, které mají velmi napjaté vztahy, spolu - na rozdíl od jejich vlád - vyjdou.

Kaddáfí ale do Libye nepustil Izraelce.

Pak začaly spory...

O autorovi | Radek Nedvěd, redaktor LN

Radek Nedvěd

© 2006 [Lidové noviny a.s.](#), ISSN 1213-1385

© Copyright Česká tisková kancelář, Reuters Limited, Associated Press, Agence France-Presse

Publikování nebo šíření obsahu je zakázáno bez předchozího souhlasu

kontakty internet@lidovky.cz (redakce), [Inzerce](#)